

Białystok, 14-12-2018 r.

WPN.410.2.8.2018.AR

Prezydent Miasta Białegostoku

Odpowiadając na wniosek z dnia 26 listopada 2018 r. (data wpływu 27.11.2018 r.), znak DGK-III.621.1.2017 dot. zaopiniowania projektu „*Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030*” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, jako organ właściwy do wydawania opinii w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54 ust 1, oraz art. 46 pkt. 2, art. 57 ust. 1 pkt. 2, art. 131 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2017.1405, ze zm.),

opiniuje pozytywnie przedmiotowy projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w zakresie swoich kompetencji.

Opiniowany projekt *Planu Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* powstał w ramach projektu Ministerstwa Środowiska realizowanego we współpracy z 44 polskimi miastami o liczbie ludności powyżej 100 tys. mieszkańców. Opracowanie przedmiotowego projektu wynika z zapisów Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), w którym wskazuje się na potrzebę podejmowania adaptacji w miastach. Przesłany projekt jest realizacją kierunku działań 4.2. – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu, działania 4.2.1 Opracowanie miejskich planów adaptacji z uwzględnieniem zarządzania wodami opadowymi (lub uwzględnienie komponentu adaptacyjnego w innych dokumentach strategicznych i operacyjnych). Podstawowym celem Planu Adaptacji jest przystosowanie miasta do zmian klimatu, poprawa odporności miasta na skutki obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych oraz zwiększenie potencjału Białegostoku do radzenia sobie ze skutkami zmian klimatu. Jako dokument strategiczny Plan Adaptacji stanowić będzie zapis polityki lokalnej miasta Białystok w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz podstawę do podejmowania przez władze miasta decyzji uwzględniających ryzyko związane z zagrożeniami klimatycznymi m.in. przy tworzeniu strategii rozwoju miasta, planowania przestrzennego, planów inwestycyjnych oraz funkcjonowania służb miejskich. Projekt Planu Adaptacji... opracowany został w powiązaniu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi obowiązującymi w Białymstoku oraz celami polityki rozwoju miasta. Jest on też spójny z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi opracowanymi dla województwa podlaskiego, stanowiąc ich uzupełnienie i uszczegółowienie w kontekście adaptacji. Wg informacji zawartych w przesłanej dokumentacji prace nad dokumentem prowadzone były wieloetapowo i obejmowały: diagnozę (identyfikacja zagrożeń klimatycznych, ocenę stopnia wrażliwości miasta i aktualnego potencjału adaptacyjnego oraz poziomu ryzyka), formułowanie wizji i celów oraz działań adaptacyjnych (stanowiących odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby) oraz określenie mechanizmów wdrażania (w tym: zarządzania, finansowania, monitorowania i ewaluacji). Przeprowadzone analizy wskazują, iż najistotniejsze dla miasta Białegostoku skutki zmian klimatu związane będą ze zwiększonym prawdopodobieństwem

występowania dni upalnych i gorących, w tym fal upałów, szczególnie zagrażających osobom starszym i chorym, jak również fal dużego ochłodzenia w okresie zimowym. Jako kluczowe zagrożenie wskazano zmianę reżimu opadowego polegającą przede wszystkim na wzroście rocznej sumy opadów i ich intensywności powodującej wezbrania i nagłe powodzie przy jednoczesnym wydłużeniu się okresów susz. W związku z powyższym oceniono, że w Białymstoku na zmiany klimatu szczególnie wrażliwe i wymagające odpowiednich działań są następujące sektory uznane za kluczowe: sektor gospodarki wodnej, gospodarki przestrzennej, transportu oraz zdrowia publicznego (w powiązaniu z usługami publicznymi). Sformułowana w projekcie Planu Adaptacji... wizja: „Białystok miastem zrównoważonego rozwoju, przygotowanym do wyzwań wynikających ze zmian klimatu” wskazuje przewidywany, pożądany, docelowy stan działań adaptacyjnych zaplanowanych w dokumencie w perspektywie do 2030 roku. Aby zrealizować przyjętą wizję jako nadrzędny cel projektu wskazano „Podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia”. Osiągnięcie nadrzędnego celu adaptacji, możliwe będzie dzięki realizacji 6 celów strategicznych, w tym:

Cel 1. Utworzenie Systemu Wspomagania Decyzji.

Cel 2. Utworzenie Centrum Edukacji na Rzecz Adaptacji do Zmian Klimatu.

Cel 3. Wzmocnienie potencjału służb.

Cel 4. Adaptacja do zagrożeń termicznych.

Cel 5. Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami / podtopieniami.

Cel 6. Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Zgodnie z treścią przesłanej dokumentacji realizacja powyższych celów szczegółowych wykonana będzie w podziale na trzy rodzaje działań adaptacyjnych:

- działania informacyjno-edukacyjne, służące podnoszeniu świadomości klimatycznej polegające na rozpowszechnianiu wiedzy o zagrożeniach, ich skutkach, właściwych i niewłaściwych zachowaniach w sytuacji wystąpienia zagrożeń, dobrych praktykach adaptacji oraz działania z zakresu informowania i ostrzegania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu,

- działania organizacyjne, polegające na nawiązywaniu współpracy pomiędzy podmiotami istotnymi ze względu na adaptację miasta do zmian klimatu, organizowaniu ćwiczeń służb ratowniczych, pozyskiwaniu środków finansowych, aktualizacji dokumentów planowania przestrzennego i innych dokumentów obowiązujących w mieście,

- działania techniczne, dot. inwestycji w środowisku, polegających na wzmocnieniu potencjału adaptacyjnego miasta do zagrożeń powodowanych czynnikami klimatycznymi, jak np.: budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury, projekt zagospodarowania wód opadowych, renaturyzacja rzek i odtworzenie terenów zalewowych, i inne.

Łącznie zostało zaplanowanych ponad 30 działań szczegółowych ukierunkowanych na łagodzenie i eliminację zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych dla poszczególnych sektorów Białegostoku. Realizacja planowanych działań przyczyni się do poprawy warunków życia w mieście, zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców Białegostoku jak również realizacji celów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Przedłożona Prognoza oddziaływania na środowisko odniosła się do uzgodnionego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku zakresu i stopnia szczegółowości określonego pismem z dnia 12 czerwca 2018 r., znak WPN.411.2.1.2018.EC. W prognozie wykazano powiązania projektu *Planu adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* z innymi dokumentami strategicznymi oraz programowymi opracowanymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym, np.: *Białą księgą Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, Programem działań z Nairobi*

w sprawie oddziaływania, wrażliwości i adaptacji do zmian klimatu, Strategią UE w zakresie adaptacji do zmian klimatu, Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030, Krajową Polityką Miejską do 2020 roku, Pakietem klimatyczno-energetycznym, Strategią rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020, Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020, Narodowym Programem Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, Polityką energetyczną Polski do 2030 roku, Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna), Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, Programem Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Strategią rozwoju miasta Białegostoku na lata 2011-2020 plus, Programem ochrony powietrza dla strefy podlaskiej, Programem ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Białegostoku, Programem ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, Planem gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Białegostoku, Programem zagospodarowania wód opadowych i rozbudowy kanalizacji deszczowej miasta, Programem rewitalizacji miasta Białegostoku na lata 2017-2023, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Białegostoku. Przeprowadzona w prognozie analiza wykazała, iż cele i działania ujęte w projekcie dokumentu są spójne z celami i kierunkami przyjętymi w ww. dokumentach. Spójność dokumentów strategicznych stanowi podstawę skutecznego przygotowania Białegostoku na spodziewane zmiany klimatyczne, właściwego reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz ograniczania skutków zmian klimatu. Daje to gwarancję, iż planowane w projekcie działania nie będą przypadkowe i przyczynią się do realizacji celów o charakterze wspólnotowym, krajowym oraz lokalnym.

W prognozie przeanalizowano też stan środowiska na terenie obszaru objętego projektem, uwzględniając formy ochrony przyrody, zidentyfikowano największe problemy środowiskowe istotne dla założeń przedmiotowego dokumentu, zidentyfikowano, przeanalizowano i oceniono, stosownie do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie przewidywane oddziaływania skutków realizacji dokumentu na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Przy ocenie poszczególnych działań wzięto również pod uwagę wzajemne zależności poszczególnych elementów środowiska oraz ich oddziaływanie między sobą. W stosunku do zidentyfikowanych zagrożeń zaproponowano rozwiązania mające na celu ich eliminację i ograniczenie, poprzez wskazanie działań zabezpieczających i minimalizujących przewidywane negatywne oddziaływania. W prognozie wskazano, że możliwe negatywne oddziaływania na środowisko (o ile takie wystąpią) związane będą z prowadzeniem lokalnych prac budowlanych i nie będą miały charakteru oddziaływań znaczących. Wskazano, iż podczas budowy aby uniknąć wystąpienia uciążliwości, należy zastosować powszechnie znane środki organizacyjne i techniczne. Przy zastosowaniu działań minimalizujących, przewidywane uciążliwości pozostaną bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. W prognozie określono też skutki, jakie w przyszłości mogą być efektem realizacji tego dokumentu na stan środowiska naturalnego. Stwierdzono również, że przedmiotowy projekt zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Opracowując prognozę odniesiono się do obowiązku zapewniania właściwej ochrony istniejących i projektowanych obszarowych form ochrony przyrody, określonych w art. 6 mocy ustawy z dnia 16 kwietnia

2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.142 ze zm.), zlokalizowanych w granicach miasta oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 i projektowanych specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 położonych poza granicami Białegostoku. Uwzględniono również konieczność zapewnienia ochrony gatunkowej jak również zachowania drożności korytarzy ekologicznych. Przeprowadzona w prognozie analiza, po uwzględnieniu zaproponowanych działań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, wykluczyła możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na ww. obszary związanego z realizacją dokumentu. W Prognozie przyjęto założenie, że realizacja działań adaptacyjnych przyjętych w projekcie co do zasady powinna wpływać korzystnie na łagodzenie zmian klimatu i zmniejszenie wpływu funkcjonowania miasta na klimat. W ocenie oddziaływania na środowisko założeń Miejskiego Planu Adaptacji nie dokonywano więc oceny efektywności ustaleń projektowanego dokumentu w łagodzeniu zmian klimatu i ochronie klimatu. Z uwagi na zasięg terytorialny dokumentu ograniczony do obszaru granic administracyjnych miasta Białystok oraz znacznej odległości od granicy państwa Prognoza wykluczyła możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wyraża pozytywną opinię w zakresie swoich kompetencji.

Jednocześnie RDOŚ w Białymstoku informuje, iż z uwagi na duży stopień ogólności analizowanego dokumentu, ewentualne zagrożenia w stosunku do środowiska oraz form ochrony przyrody, które mogą wyniknąć ze szczegółowego rozpoznania środowiska w kolejnych etapach przygotowania dokumentacji związanej z realizacją zamierzeń inwestycyjnych będą szczegółowo rozpatrywane na etapie wydawania indywidualnych decyzji.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania (Dz.U.2017.1405 ze zm.) informacja o niniejszej opinii została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Białymstoku

Beata Bezubik